

PLENAIRE NAJAARSZITTING 2020 VAN DE CCR

Ref: CC/CP (20)11

De Centrale Commissie voor de Rijnvaart (CCR) heeft net als eerder dit jaar voor de voorjaarszitting, de najaarszitting op 2 en 3 december online gehouden. De vergadering werd voorgezeten door de heer Michel Tilemans, de huidige voorzitter van de CCR (België).

Het eerste gedeelte van de plenaire zitting op 2 december vond plaats in besloten kring. De vergadering werd voortgezet op 3 december in "uitgebreide samenstelling". Er hebben drie waarnemersstaten deelgenomen (Luxemburg, Tsjechische Republiek en Oekraïne), twee intergouvernementele organisaties (Donaucommissie en Moezelcommissie), alsmede de Europese Commissie en dertien erkende, non-gouvernementele organisaties (PIANC, AQUAPOL, EDINNA, ERSTU, ETF, FEPI, IACS, IVR, ESO, SEA Europe, UECC, EBU en VBW). De heer Raphaël Wisselmann heeft voor de eerste keer deelgenomen aan een plenaire zitting in zijn functie als hoofdingenieur. Sinds juli 2020 is hij de opvolger van de heer Gernot Pauli.

Er werden diverse belangrijke onderwerpen besproken tijdens deze najaarszitting. Het spreekt vanzelf dat de coronacrisis en de ernstige gevolgen daarvan voor de Rijnvaart en Europese binnenvaart bovenaan de agenda stonden. Andere belangrijke punten waren de routekaart voor het terugdringen van de emissies in de binnenvaart, geautomatiseerd varen en de wijziging van de drie reglementen, [RPR](#), [RSP en ROSR](#). Er is ook een nieuw Reglement inzake het klachtrecht aangenomen.

TERUGDRINGEN VAN DE EMISSIES IN DE BINNENVAART: RAADPLEGING VAN DE STAKEHOLDERS OVER DE EERSTE ONTWERPTEKST VOOR DE ROUTEKAART VAN DE CCR

In de [Ministeriële Verklaring van Mannheim](#) van 17 oktober 2018 zijn zoals bekend ambitieuze doelstellingen vastgelegd om de uitstoot van broeikasgassen en verontreinigende stoffen in de binnenvaart tegen 2035 en 2050 terug te dringen. Door de ondertekening van deze verklaring hebben

de ministers van de lidstaten die bevoegd zijn voor de binnenvaart de CCR opgedragen een routekaart op te stellen om deze doelstellingen te bereiken.

Tijdens deze plenaire zitting in december is een eerste voorstel voor deze routekaart gepresenteerd: een belangrijke stap in de richting van de tenuitvoerbrenging van de Verklaring van Mannheim. Belangrijke Europese binnenvaartspelers hebben dit belangrijke onderwerp op basis van deze ontwerpdocumenten kunnen bespreken en input kunnen leveren voor de routekaart. In het voorjaar zal nogmaals een raadpleging worden georganiseerd. In welke vorm moet nog bepaald worden. De goedkeuring van de routekaart door de CCR is voorzien voor juni 2021, tijdens de voorjaarszitting.

De routekaart van de CCR vormt een belangrijk, publiek beleidsinstrument voor de energietransitie om de binnenvaart nog milieuvriendelijker te maken. Het is de bedoeling deze routekaart regelmatig tegen het licht te houden en zo nodig aan te passen. De routekaart bevat onder andere:

- de definities die nodig zijn voor een goed begrip en een berekening van de emissies in 2015;
- transitie-scenario's om de emissies in de binnenvaart terug te dringen in functie van de scheepstypen en technologieën;
- een eerste plan van aanpak en monitoringmaatregelen.

De routekaart houdt rekening met de resultaten van de "[Studies van de CCR over de energietransitie naar een emissievrije binnenvaart](#)", waar de belangrijkste stakeholders van de Europese binnenvaart bij betrokken zijn. De CCR denkt dat met deze routekaart een krachtige bijdrage geleverd kan worden aan het huidige Europese vergroeningsbeleid, in het bijzonder voor de Green Deal voor Europa.

DE CCR IN HET KORT

De Centrale Commissie voor de Rijnvaart (CCR) is een internationale organisatie die een essentiële regelgevende rol speelt voor de organisatie van de Rijnvaart. De CCR is actief op technisch, juridisch, economisch, sociaal en milieugebied. Haar werkzaamheden staan op alle taakgebieden in het teken van een efficiënt, veilig, sociaal verantwoord en milieuvriendelijk vervoer over de Rijn. Afgezien van de Rijn, ontplooit de CCR vandaag de dag talrijke activiteiten die betrekking hebben op de Europese waterwegen in ruimere zin. Zij werkt daarbij nauw samen met de Europese Commissie, alsmede met de andere rivierencommissies en internationale organisaties.

BINNEN DE WERKZAAMHEDEN VAN DE CCR VORMT OOK GEAUTOMATISEERD VAREN EEN CENTRAAL THEMA

Sturing en coördinatie van de werkzaamheden op het gebied van geautomatiseerd varen in het Klein Scheepvaartcomité (RN)

De Centrale Commissie heeft besloten de werkzaamheden op het gebied van geautomatiseerd varen onder te brengen in het Klein Scheepvaartcomité (RN). Het mandaat van dit comité is daarvoor aangepast. Het doel is om alle vraagstukken die samenhangen met automatisering in één orgaan te bundelen, omdat er hierbij veel complexe en uiteenlopende aspecten om de hoek komen kijken, die het beste overkoepelend benaderd kunnen worden.

Het besluit om deze problematiek zo aan te pakken, heeft tot doel:

- het onderwerp geautomatiseerd varen in zijn geheel te behandelen op het niveau van de Rijnvaart en niet sector per sector;
- de werkzaamheden goed zichtbaar te maken voor het bedrijfsleven en de initiatiefnemers van proefprojecten die tests willen uitvoeren op de belangrijkste binnenwateren in Europa;
- de veiligheid en de welvaart in de Rijnvaart te waarborgen;

CCR

CENTRALE COMMISSIE
VOOR DE RIJNVAART

Palais du Rhin

2, place de la République - CS10023
F - 67082 Straatsburg Cedex

Tel. +33 (0)3 88 52 20 10

Fax +33 (0)3 88 32 10 72

ccnr@ccr-zkr.org

www.ccr-zkr.org

- de automatisering te bevorderen omdat deze naar verwachting zal bijdragen aan een verhoging van de veiligheid op de Rijn en verduurzaming van de binnenvaart;
- de middelen van de CCR te bundelen voor de behandeling van overkoepelende vragen over de automatisering.

Het Klein Scheepvaartcomité:

- zal zich daarom bezighouden met alle vraagstukken rond automatisering en daar deskundigen op verschillende gebieden bij betrekken (al naar gelang het behandelde onderwerp: technisch, nautisch, juridisch, bemanningskwesties...).
- zal de aanvragen behandelen voor het toelaten van proefprojecten en daarvoor de vereiste ontwerpbesluiten voorbereiden, zodat tijdelijk afgeweken kan worden van de bepalingen van de CCR-reglementen voor de Rijnkorridor.

Het voorzitterschap van het Comité RN wordt in 2020 en 2021 bekleed door Nederland. België is plaatsvervangend voorzitter.

Verlenging van de geldigheid van de internationale definitie van automatiseringsniveaus in de binnenvaart tot 31 december 2022

De CCR heeft tijdens de plenaire najaarszitting in 2018 de [eerste internationale definitie van automatiseringsniveaus in de binnenvaart](#) aangenomen en daarbij vastgelegd dat deze definitie geldig zou zijn tot 31 december 2020 ([Besluit 2018-II-16](#)).

De internationale definitie van de automatiseringsniveaus in de binnenvaart wordt veel gebruikt voor proefprojecten in de binnenvaart, door nationale autoriteiten en internationale instanties zoals de ECE/VN en de PIANC (Permanent International Association of Navigation Congresses). Het Comité Politierglement heeft bovendien een overzicht van proefprojecten en onderzoeksprojecten opgesteld, dat regelmatig wordt bijgewerkt. Dit overzicht vindt u via deze link: [automation.ccr-zkr.org](#). Er zijn momenteel 27 nationale en internationale projecten in de lidstaten van de CCR.

Het Comité Politierglement heeft een vrijwilligersgroep samengesteld die werkt aan een aanpassing van de internationale definitie van automatiseringsniveaus in de binnenvaart. Dit is geen eenvoudige taak. De deskundigen hebben laten weten dat zij meer tijd nodig hebben om met een concreet voorstel te komen voor de herziening van de huidige definitie. De CCR heeft daarom besloten de huidige definities te behouden tot 31 december 2022.

AANPASSING VAN DE REGELGEVING VAN DE CCR OM REKENING TE HOUDEN MET DE NIEUWE VERSIE VAN DE ES-TRIN

CESNI heeft onlangs de nieuwe versie van de ES-TRIN aangenomen (2021/1). In deze nieuwe versie zijn voorschriften opgenomen voor lithium-ion-batterijen, lagere grenswaarden voor het door varende en draagbare blustoestellen. De nieuwe voorschriften zijn in nauw overleg met het bedrijfsleven tot stand gebracht.

De CCR heeft tijdens de plenaire vergadering van 3 december een besluit aangenomen om de drie reglementen (ROSR, RPR en RSP) aan te passen om in deze reglementen naar de nieuwe ES-TRIN 2021/1 te verwijzen. Dit besluit is genomen tegen de achtergrond in de inwerkingtreding van de ES-TRIN 2021/1 vanaf 1 januari 2022 te coördineren met de Europese Unie, zodat in de wettelijke kaders van zowel de CCR als de EU de verwijzing voorzien wordt.

De toepassing van uniforme technische voorschriften op de Rijn en alle vaarwegen van de Europese Unie ligt in het verlengde van het streven van de CCR om de governance op het gebied van de regelgeving voor de binnenvaart op Europees vlak te versterken. Dit draagt bij aan een verdere verhoging van de veiligheid en het goede verloop van de scheepvaart.

GOEDKEURING VAN EEN NIEUW REGLEMENT INZAKE HET KLACHTRECHT

De Centrale Commissie heeft ook een nieuw Reglement inzake het klachtrecht aangenomen, dat vergezeld gaat van een toelichting. Op grond van artikel 45, letter a) van de Herzene Rijnvaartakte (oftewel de "Akte van Mannheim") is de CCR bevoegd om zich te buigen over klachten. Deze klachten moeten dan wel betrekking hebben op de toepassing van de Akte van Mannheim, of de uitvoering van reglementen en maatregelen die door de lidstaten van de CCR gezamenlijk zijn aangenomen.

De eerste en vorige versie van het Reglement inzake het klachtrecht stamt uit 1992. Dit reglement is destijds opgesteld om een procedure vast te leggen voor de behandeling van klachten en bevat tevens regels voor de benoeming van een rapporteur voor een eventueel ingediende klacht. De werkzaamheden voor de herziening werden gestart in 2016. Het ging er vooral om beter rekening te houden met de aard van de klacht. Het gaat namelijk niet zozeer om een gerechtelijke procedure, maar eerder om een soort "diplomatiek beroep". Er wordt geen gerechtelijke uitspraak gedaan, maar de Akte van Mannheim wordt in het licht van een geschil geïnterpreteerd. Aangezien het de Verdragsluitende Partijen zijn die een interpretatie vastleggen, geldt deze als authentieke interpretatie.

SAMENWERKING VAN DE CCR MET DE EUROPESE UNIE EN INTERNATIONALE ORGANISATIES

De plenaire vergadering van 3 december bood ook deze keer weer een uitstekende gelegenheid om stil te staan bij de samenwerking tussen de CCR en de Europese Commissie (DG MOVE), met name op basis van het huidige Europese samenwerkingskader tot 2022. Met het oog op de voorbereiding van de modaliteiten van de toekomstige samenwerking heeft de CCR nogmaals benadrukt dat zij er veel belang aan hecht een doeltreffend, substantieel partnerschap op langere termijn met de Europese Unie tot stand te brengen.

De Centrale Commissie heeft eens te meer gewezen op de positieve resultaten van de werkzaamheden van CESNI (het Europees Comité voor de opstelling van standaarden voor de binnenvaart). De vorige vergadering van CESNI vond online plaats op 13 oktober van dit jaar, onder voorzitterschap van de heer Vojtech Dabrowski, vertegenwoordiger van de Tsjechische Republiek. Het comité heeft de nieuwe edities voor 2021 aangenomen van de ES-TRIN (Europese standaard tot vaststelling van de technische voorschriften voor binnenschepen) en van de teststandaard voor Inland AIS. CESNI heeft voor de eerste keer een aantal "FAQ's", vaak gestelde vragen, op het gebied van de beroepskwalificaties online geplaatst. Verder heeft CESNI zich in eerste lezing gebogen over de ES-RIS (de European Standard for River Information Services). Het is de bedoeling in april 2021 de eerste versie van deze standaard aan te nemen. Tot slot heeft CESNI een document aangenomen waarin aanbevelingen worden gedaan voor het geharmoniseerde gebruik en onderhoud van de RIS-indexgegevens en andere referentiegegevens die nodig zijn voor de RIS, zoals het ERDMS (European Reference Data Management System). Tijdens de plenaire vergadering in december is er in detail bericht over al deze werkzaamheden. Een volledig overzicht van de [vergadering van 13 oktober 2020](#), is beschikbaar op de website van CESNI.

Tijdens de plenaire vergadering is eveneens bericht over de [workshop van CESNI](#) over de vergaring van gegevens over ongevallen in de binnenvaart. Mevrouw Frouwke Klootwijk-de Vries, secretaris-generaal van de IVR, bracht verslag uit over de workshop.

CCR

CENTRALE COMMISSIE
VOOR DE RIJNVAART

Palais du Rhin

2, place de la République - CS10023
F - 67082 Straatsburg Cedex

Tel. +33 (0)3 88 52 20 10

Fax +33 (0)3 88 32 10 72

ccnr@ccr-zkr.org

www.ccr-zkr.org

Zij heeft deze workshop voorgezeten, samen met Vera Hofbauer (voormalig plaatsvervangend voorzitter van CESNI en hoofd van de afdeling binnenvaart, technische en nautische sectoren bij het Oostenrijks Federaal Ministerie voor de bescherming van het klimaat, het milieu, energie, mobiliteit, innovatie en technologie). De workshop vond online plaats op 12 oktober van dit jaar. Er hebben meer dan 70 genodigden en sprekers aan deelgenomen. Zij hebben van gedachten gewisseld over de huidige methoden voor het vergaren van gegevens, het gebruik en de analyse van ongevalgegevens. Er is tevens ingegaan op de lacunes. Met blik op de toekomst is er gesproken over de werkzaamheden die verricht zouden moeten worden waarvoor de good practices een goed vertrekpunt vormen.

De CCR heeft het Duitse voorzitterschap van de Raad van de EU bedankt voor het organiseren van een evenement op hoog niveau over de binnenvaart. Deze conferentie werd georganiseerd in samenwerking met de EBU en vond online plaats. Tijdens deze conferentie, "Inland Waterway Transport – Key to the Green Deal" heeft de secretaris-generaal van de CCR, de heer Georges, kort de eerste resultaten geschetst van de "studies van de CCR over de energietransitie naar een emissievrije binnenvaart". De CCR is verheugd over het streven van het secretariaat om nauwere banden te onderhouden met verschillende leden van het Europees Parlement en hun medewerkers over onderwerpen van gemeenschappelijk belang. Afgezien van talrijke contacten op Europees vlak waren er ook internationale contacten over technische aspecten zoals automatisering, met name met de Conferentie van gouverneurs en premiers van de Grote Meren en de St. Lawrence-rivier (GSGP-Conferentie) op 29 oktober jongstleden. Het is een goed voorbeeld van de praktische invulling die gegeven wordt aan de gemeenschappelijke intentieverklaring die in 2019 door beide organisaties ondertekend werd.

De CCR is blij dat bij al deze werkzaamheden gerekend kan worden op de constructieve en ononderbroken samenwerking met de riviercommissies, de ECE/VN, de ICBR en de CHR. Deze samenwerking bestaat van oudsher en is heel concreet door wederzijdse deelname aan evenementen en vergaderingen, de publicatie van gezamenlijke documenten en zeker ook nu in de huidige coronacrisis. De uitstekende samenwerking tussen al deze partijen sinds maart van dit jaar was voornamelijk gericht op de actieve ondersteuning van de binnenvaart door verschillende maatregelen, zodat de binnenvaart zo veel mogelijk kon blijven varen binnen de context van de coronacrisis die, sociaaleconomisch gezien, voor de binnenvaart verre van gemakkelijk is. Om het hoofd te bieden aan de huidige crisis, die nog niet voorbij is, en de toekomst voor te bereiden, is ook het belang onderstreept van de verschillende herstel- en resiliance-plannen, zowel op Europees als op nationaal vlak. De CCR blijft de ontwikkelingen in het kader van de pandemie op de voet volgen om de vrije scheepvaart op de Rijn te kunnen waarborgen.

ECONOMISCHE SITUATIE IN DE EUROPESE BINNENVAART

De CCR heeft samen met de Europese Commissie in september van dit jaar het [jaarrapport 2020](#) van de marktobservatie van de Europese binnenvaart uitgebracht, dat in november 2020 werd gevolgd door het [halfjaarlijkse rapport](#) van de marktobservatie.

Dit laatste halfjaarlijkse rapport van november 2020 bevat de belangrijkste cijfers over de Europese binnenvaart voor de eerste helft van 2020. De coronacrisis heeft - zoals verwacht kon worden - ernstige gevolgen gehad voor het vervoer van goederen en passagiers. Het transport van goederen over de Rijn is in de eerste helft van 2020 met 11% gedaald in vergelijking met de eerste helft van 2019. De gevolgen van de pandemie voor het vrachtvervoer verschillen echter per vrachtsegment en regio. De goederencategorieën ijzererts en steenkolen werden het zwaarst getroffen. Sommige segmenten wisten de daling te ontspringen, zoals bijvoorbeeld het vervoer van graan. Ook bij de aardolieproducten kon een tijdelijk hoger vervoer worden vastgesteld als gevolg van de sterke daling van de aardolieprijzen. Deze effecten vlakten echter geleidelijk weer af. Het passagiersvervoer kreeg de zwaarste klappen te verduren als gevolg van de pandemie. Riviercruises werden geannuleerd en ook dagtochtexcursies vielen vanaf maart van dit jaar stil. Zoals gebruikelijk wordt in het rapport ook beschreven wat de gevolgen waren van de waterstanden en de watervoering voor de binnenvaart, voor de ontwikkeling van de vrachtprijzen, de omzet en de brandstofkosten in de eerste helft van 2020. Er is een specifiek hoofdstuk in het rapport dat geheel gewijd is aan Oostenrijk. In dit land heeft de binnenvaart een hoog modaal aandeel bij de invoer uit landen uit het oosten (via de tri-modale Donaucorridor). De riviercruises over de Oostenrijkse Donau zijn tussen 2010 en 2019 met 80% gestegen, maar deze positieve trend zal ook hier in 2020 en 2021 een scherpe daling laten zien als gevolg van de Covid-19-pandemie.

Het besluit dat de CCR tijdens de plenaire vergadering aangenomen heeft, vormt een aanvulling op het rapport van november 2020. Er wordt nader ingegaan op de tendensen in de eerste helft van 2020 en de vooruitzichten voor de tweede helft van het jaar. Het besluit zal in januari op de website van de CCR worden geplaatst. De volledige jaarrapporten, de tweejaarlijkse bulletins en thematische rapporten van de CCR kunnen, zoals eerder gezegd, in het Engels, Frans, Duits en Nederlands als pdf worden gedownload van de volgende site: <https://www.ccr-zkr.org/13020800-nl.html> of rechtstreeks online worden geraadpleegd op: <https://inland-navigation-market.org/>.

VOLGENDE VERGADERING

In de hoop dat de gezondheidssituatie het toelaat, zal de volgende plenaire voorjaarszitting van de CCR plaatsvinden op 1 en 2 juni 2021 in Hasselt (België) als fysieke vergadering, nog steeds onder Belgisch voorzitterschap.

CCR

CENTRALE COMMISSIE
VOOR DE RIJNVAART

Palais du Rhin

2, place de la République - CS10023
F - 67082 Straatsburg Cedex

Tel. +33 (0)3 88 52 20 10

Fax +33 (0)3 88 32 10 72

ccnr@ccr-zkr.org

www.ccr-zkr.org